

Mødet den 14. Decbr. 1939.

Fraværende: Esther Aggebo, Thomas Christensen, Hans Madsen, K. Moustén og Johs. Riber.

1. (J. Nr. 787—1939). Justitsministeriets Godkendelse af, at Inkassationen af **Stadepenge** og Holdepladsafgifter til Kommunen indtil videre som hidtil varetages af Politiets Tjenestemænd.

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 587—1939). Arbejdsdirektoratets Godkendelse af Afholdelse af **Fagkursus** for arbejdsløse Bygningssnedkere.

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 191²²—1939). Meddelelse fra Indenrigsministeriet om Bevilling af **Statslaan** til Forvalter Kr. Hansen til Opførelse af et Beboelseshus paa Matr. Nr. 60 co af Markj.

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 23¹⁵—1939). Regnskab for **Naturhistorisk Museum** for 1938—39.

Godkendtes.

5. (J. Nr. 782—1939). Forslag fra Havneudvalget om at faa undersøgt Muligheden af at faa **Østbanen** ført over Nordbanen til Mundelstrup.

Følgende Skrivelse forelaa:

»Som det vil være det ærede Byraad bekendt, har Havneudvalget forgæves forsøgt at

faa Generaldirektoratet for Statsbanerne til at gaa med til at fjerne Østbanesporet fra Havnegade og Kystvejen og føre Banen Øst om Toldboden. — Da det ikke har været muligt at faa Statsbanerne til at gaa med til en saadan Forlægning af Sporet, tillader Havneudvalget sig at foreslaa, at det undersøges, om der ikke er Mulighed for at faa ført Østbanen over Nordbanen til Mundelstrup og derfra ad en ny Banelinie til Lystrup, samt hvilke Omkostninger et saadant Arrangement vil medføre, og hvad Statsbanerne, hvis Generaldirektoratet kan tiltræde denne Tanke, mener at skulle have for Østbanearealet til Skellet mellem Aarhus og Vejlbj Kommune samt fra dette Skel til Lystrup.

Bortset fra at det formentlig altid vil være en Fordel for Aarhus By og Havn at faa Østbanesporet fjernet, regner man med, at det sikkert i den kommende Tid ogsaa vil have en vis Betydning, at en Del Mennesker vil kunne finde Beskæftigelse ved Bygning af den nævnte nye Banestrækning og Fjernelse af det gamle Spor ud til Lystrup. Men tillige vil der formentlig paa denne Maade skabes den bedste Mulighed for at anlægge en Strandvej til Vejlbj—Riis Skov.

Til Byraadets Orientering vedlægger man en Kopi af Havneingeniørens Indstilling af 14. Januar d. A. med en tabelarisk Oversigt over Resultatet af hans tekniske og økonomiske Undersøgelse, idet man samtidig skal oplyse, at Statsbanernes Areal fra Havnens Skel ud for Mejlborg til Vejlbj-Risskov Kommunes Skel andrager ca. 55000 m² og i Landkommunerne ca. 85000 m².«

Budgetudvalget anbefaler, at der optages Forhandling med Statsbanerne.

Borgmesteren forelagde Sagen. Det vilde være af stor Interesse for Kommunen at faa dette Areal frilagt og Sporet fjernet, og man vilde søge Forhandling med Statsbanerne derom. Der havde før været Planer om at nedlægge Østbanen, og det vilde selvfølgelig være den nemmeste Udvej, men for Tiden forelaa der vist ikke noget om dette.

Stecher Christensen vilde paa den socialdemokratiske Gruppes Vegne anbefale Forslaget. Ved at fjerne dette Spor kunde der blive Plads til en ideel Strandvej fra Aarhus til Riis-Skov, og i Vejlbj Kommune havde man samme Opfattelse. Sagen burde behandles med Alvor, og forhaabentlig kunde der ved gensidig Imødekommenhed skabes en tilfredsstillende Løsning til Gavn for Aarhus By og Havn.

Kai Blicher havde læst i en Avis, at Borgmesteren havde meddelt, at Kommunen skulde til at laane 20 Mill. Kr. . .

Borgmesteren: Nu behandler vi den foreliggende Sag først, saa kan vi senere tale om det andet.

Kai Blicher vilde blot dermed sige, at Borgmesterens Udtalelse om et stort Laan ikke burde afskrække fra at søge dette Spørgsmaal løst. Det var en Sag af meget stor Vigtighed for Kommunen og Havnen, selv om dens Løsning vilde medføre store Ofre for Kommunen, og Taleren vilde varmt anbefale Forslaget.

I. C. Sørensen kunde paa den konservative Gruppes Vegne tiltræde Forslaget. Sagen havde ofte været drøftet Mand og Mand imellem, ogsaa lejlighedsvis af Byraadsmedlemmer, De

paagældende Arealer var af betydelig Værdi for Kommunen og for Havnens fremtidige Udvidelse, og med den nuværende Rutebiltrafik kunde det Stykke Bane godt undværes. Det kunde maaske ogsaa tænkes, at den store Trafikkommission vilde stille sig velvilligt til Spørgsmaalet, hvis der kom en enstemmig Henvendelse til den fra Aarhus Byraad. Gennemførelsen vilde koste en Del Penge, og Sagen skulde løses i Forbindelse med Vejlbj Kommune, men man burde sætte meget ind paa at faa den gennemført.

B o r g m e s t e r e n mente, at Trafikkommissionen var færdig med sit Arbejde, og Statsbanerne vilde vel nu beskæftige sig med dens Overvejelser. Saavidt Taleren vidste, havde Kommissionen ikke foreslaaet Banens Nedlæggelse; men forhaabentlig kunde man faa en Forhandling med Statsbanerne om en anden Ordning, saa de store Arealer kunde blive frilagt.

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 3²⁹—1939). **Efterbevilling** af Overskridelser i Socialvæsenets Regnskab. — 2. Behandling.

Efterbevilling meddeltes.

7. B o r g m e s t e r e n vilde i Anledning af Udtalelsen fra Konsul Blicher om Laan paa 20 Mill. Kr. henvise til en Opsats i Bladet Jyllandsposten, som gjorde Indtryk af at være inspireret af Landsretssagfører Sørensen. Han var Gruppeformand i Byraadet og samtidig Medlem af Kasseudvalget, og det skulde ikke gerne være saaledes, at Sager, der behandles i Fortrolighed i Udvalget, meddeles til Bladene og publiceres der, hvorved det kan gøres vanskeligere for Kommunen at fremskaffe de nødvendige Laan. En Opsats som den nævnte kunde kun opfattes saaledes, at Aarhus Kommune var kørt fast og næsten befandt sig paa

Fallittens Rand. Det var rigtigt, at Økonomidirektøren havde indkaldt Ønsker fra Udvalgene og opgjort, at Realisationen af disse Ønsker vilde koste ca. 20 Mill. Kr.; men at fremsætte Ønsker var jo ikke det samme som at faa dem opfyldt, og der maatte tages Stilling til dem, efterhaanden som man kunde fremskaffe Midler dertil. Aarhus var en By i stor Udvikling, og det krævede mange Penge; dertil kom nu ogsaa de ekstra Udgifter, som Krigen medførte, men den maatte man jo tage ligesom andre. Hvis man vilde gøre sin By en Tjeneste, skulde man ikke udbasunere noget saadant, at det vil være nødvendigt for Aarhus Kommune at laane 20 Mill. Kr. Man havde skaffet Midler til Raadhuset, og der skulde skaffes Penge til de nye Kaserne; men naar disse var bygget, skulde Staten forrente og amortisere Beløbet, og det skulde da ikke tynde paa Kommunens Budget. Samtidig fik man de gamle Kaserne med omgivende Arealer frilagt. Ogsaa Opførelsen af det neurologiske Hospital var en Statsopgave, men Kommunen skulde bygge det, og Staten derefter forrente og amortisere Pengene. Der vilde komme en Udgift til Skolevæsenet, idet den nye Skolelov krævede visse Forandringer ved Skolebygningerne, som var anslaaet til 1,3 Mill. Kr., men det skulde først ske inden 1945, saa det laa ikke lige for; ogsaa en ny Skole blev nødvendig, da der skulde skaffes Plads til det stigende Børnetal. Der vilde ogsaa blive Tale om Udvidelser ved Belysningsvæsenet, men som Forholdene laa for Tiden, maatte det udskydes. Disse Ting maatte tages i den Rækkefølge, hvori de var paakrævet, og Midlerne dertil maatte efterhaanden fremskaffes. Taleren syntes, at Pressen i Aarhus maatte have samme Interesse som Byens

Borgere og ikke udskrige over Landet, at Aarhus er ved at køre fast, for saaledes maatte Artiklen forstaas. Den samme Presse havde tidligere forsøgt at sætte Aarhus i Gabestokken, men det var ikke lykkedes, fordi Kommunens Administration var saaledes, at den kunde taale at se Dagens Lys, og det blev ogsaa indrømmet af Folk udefra. Taleren vilde spørge Landsretssagfører Sørensen, om han havde inspireret Artiklen i Jyllandsposten, og hvis det var Tilfældet, vilde Taleren meget beklage det, for man burde være forskaanet for den Slags fra de Folk, der sidder som Borgernes Tillidsmænd.

I. C. S ø r e n s e n erklærede, at han absolut ikke havde inspireret Jyllandsposten til at fremkomme med den paagældende Artikel; men som Medlem af Kasseudvalget var Taleren uhyre forbavset over, hvor Bladet havde sine Oplysninger fra, og endnu mere forbavset over, at Taleren som Medlem af Kasseudvalget ikke havde faaet disse Oplysninger i Udvalget, men derimod fra et Referat af et Medlemsmøde i Amaliegade. Aarhus var demokratisk styret, og Taleren tilhørte ogsaa et demokratisk Parti, og det var meget forkert af Borgmesteren at give disse Oplysninger paa et Møde i Amaliegade, før Udvalget havde faaet noget at vide derom. Det var hele Sandheden om denne Sag. Taleren havde ikke givet Oplysninger til konservative Blade, men var ikke blevet behandlet rigtigt som Medlem af Kasseudvalget; for her burde man dog have Oplysningerne direkte fra Borgmesteren og ikke gennem Referater i Byens Blade.

B o r g m e s t e r e n syntes, at inden Landsretssagføreren vilde referere, hvad der blev sagt i Amaliegade, burde han have surgt Taleren,

for der var ikke meddelt noget som helst paa dette Møde om 20 Mill. eller lignende, som ikke maatte refereres. Taleren havde tværtimod sagt til Hr. Sørensen, at der fra Økonomidirektøren forelaa en saadan Redegørelse.

I. C. S ø r e n s e n vilde blot sige, at Borgmesteren aldrig overfor ham havde nævnt Tallet 20 Mill., men et helt andet Tal, saa alene dette beviste, at Taleren ikke havde haft noget med Artiklen at gøre. Men naar man havde et demokratisk Styre, som alle i Byraadet var Tilhænger af, saa var det fra Byraadet, man skulde have Viden om saadanne Ting, og ikke fra Bladene, og det var forkert, at Taleren som Medlem af Udvalget ikke havde faaet disse Oplysninger.

Borgmesteren vilde anbefale Landsrets-sagføreren at se Referatet i Demokraten og undersøge, om Taleren havde nævnt noget, som Hr. Sørensen ikke vidste i Forvejen. Taleren var altid meget forsigtig med at give Oplysninger fra lukkede Møder o. lign. til Bladene og maatte ofte høre noget derfor, men fra den anden Side tog man det ikke saa nøje.

I. C. S ø r e n s e n hævdede, at det centrale i Sagen var, hvor Jyllandsposten og Amtstidende havde deres Oplysninger fra, og det var netop fra Referatet af et Møde, som Borgmesteren holdt i Amaliegade.

Borgmesteren: Det er en Løgnehistorie!

Stecher Christensen havde ikke været med til det omtalte Møde, men gik ud fra, at Borgmesterens Oplysninger var rigtige. Kommunen var ikke interesseret i at faa udskreget, at man stod overfor at skulle laane 20 Mill. Kr., naar det ikke havde noget med Virkeligheden at gøre. Taleren vidste godt, at der var fremsat

ors e ige Ønsker fra Udvalgenes Side, og de vilde selvfølgelig blive overvejet af Budgetudvalget, men derfra var der langt til Ønskernes Opfyldelse. Man burde baade i og udenfor Byraadet og ogsaa i Pressen staa sammen og søge at værne om det gode Navn og Rygte, som Aarhus By har, som en godt og økonomisk forsvarligt styret By, selv om Byens rivende Udvikling medfører store Opgaver, som nødvendiggør Laan.

K a i B l i c h e r udtalte, at en Ting var givet, nemlig at Kommunen skal laane Penge, og saa var det maaske ikke klogt at lægge sig for stærkt ud med de private Assuranceselskaber, for det kunde næppe nytte at gaa til Købstædernes Forsikringsforening og søge Laan. Hvis man herefter kom til de private Forsikringsselskaber om Laan, kunde man godt risikere at faa en kold Skulder som Svar.

H. J. B a d e n gjorde opmærksom paa, at det ikke var første Gang, den konservative Presse refererede det socialdemokratiske Partis lukkede og strengt fortrolige Møder; men som Regel havde de været refereret forkert, og det var altsaa ogsaa Tilfældet denne Gang. Taleren syntes, at naar disse Blade vilde betale en Spion for at give Oplysninger om Møderne, burde de betale lidt mere og saa finde en, som var i Stand til at give et ordentlig Referat.

I. C. S ø r e n s e n skulde ikke komme ind derpaa, og det var ikke det, som Sagen drejede sig om, men om et personligt Angreb paa Taleren. Det centrale i Sagen var, at Bladet havde faaet sin Viden, ikke fra Taleren. men fra dette Møde i Amaliegade, hvor Sagen var blevet omtalt.

B o r g m e s t e r e n maatte vel paa et fortroligt Møde have Lov til at lukke Munden op

Mødet var refereret i Jyllandsposten, men refereret falsk. og det var uforstaaeligt, at Hr. Sørensen vilde løbe efter dette. De eneste Tal, som blev nævnt paa Mødet, var Moustens Oplysning om, at Skolevæsenet skal bruge ca. 3 Mill. Kr. Taleren havde sagt, at der vilde komme en Forhøjelse paa Gas og Lys m. m., som man om Eftermiddagen havde drøftet i Udvalget, men nævnte overhovedet ikke noget Tal. Det var beklageligt, hvis Landsretssagfører Sørensen havde inspireret den nævnte Artikel, fordi en eller anden havde sladret. Men naar Hr. Sørensen nægtede det, kunde Taleren jo være tilfreds dermed, men vilde ogsaa for sit eget Vedkommende sige »Hus forbi«.

Da der næppe blev flere Byraadsmøder inden Jul, vilde Taleren benytte Lejligheden til at ønske Medlemmerne: Glædelig Jul!
